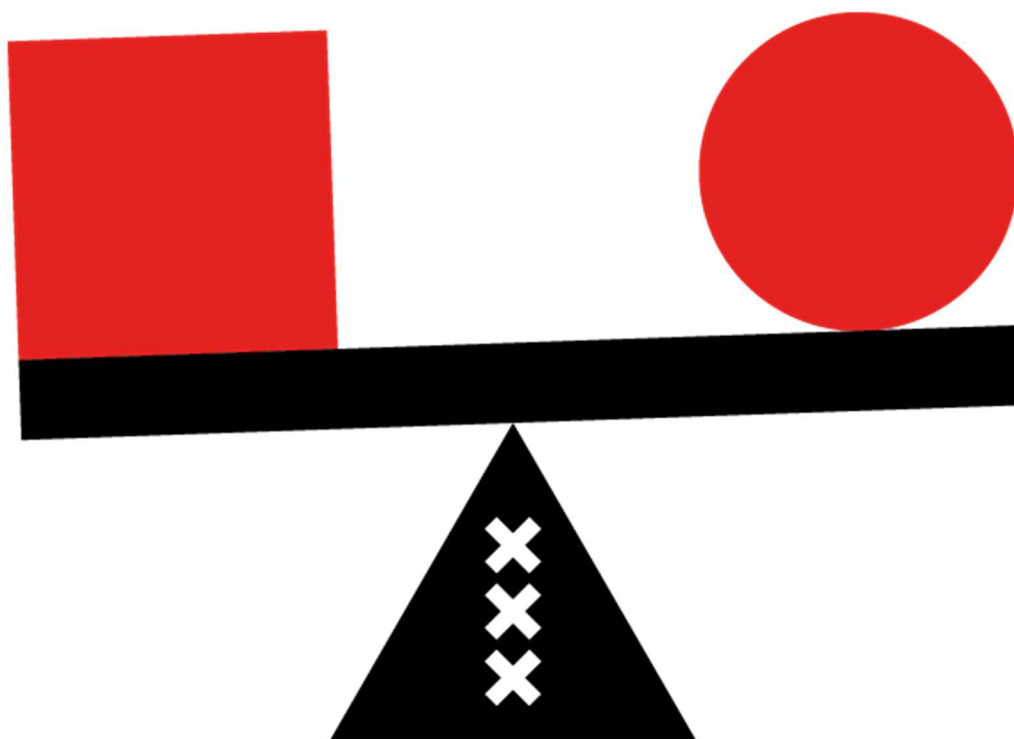

ORD 2023 **AMSTERDAM 5-7 JULI**
KANS OP BALANS

ABSTRACTBOEK

649. Betrokkenheid van studenten in een online afstudeercafé

Judith ten Hagen

Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, Nederland

Divisie: Hoger Onderwijs

Werkvorm: Poster in het kader van de postermarkt Vers van de pers

Trefwoorden: Online leer-ontmoetingsruimte, Online betrokkenheid

Korte samenvatting

Centraal in dit onderzoek staat de vraag hoe het deelnemen aan een online afstudeercafé in de afstudeerfase kan bijdragen aan een betere binding met de opleiding. In de afstudeerfase bestaat een verhoogd risico op studievertraging en/of uitval. Een online platform kan de binding met de opleiding en medestudenten bevorderen (Salmon, 2013; Gan & Hattie, 2016). Studenten kunnen door deelname tijd- en plaatsonafhankelijk studeren, wat de combinatie met werk, zorgtaken of een functiebeperking beter mogelijk maakt. In een pilot (Ten Hagen, 2022) bleek dat in het 24/7 toegankelijke online afstudeercafé het contact online met medestudenten goed tot stand kwam. Er werden ervaringen gedeeld en kennis uitgewisseld, studenten kregen zelfvertrouwen en werden zelfverantwoordelijk. In het huidige onderzoek wordt met zowel vertraagde (N=40) als reguliere studenten (N=150) master en bachelor pedagogiek in de afstudeerfase onderzocht wat de mogelijkheden zijn te variëren in vorm, tijd, en plaats van online/fysiek onderwijs en begeleiding. Ook wordt onderzocht wat docenten nodig hebben om als moderator in een online leer-ontmoetingsruimte studenten te onderwijzen en begeleiden. De opbrengst is een prototype voor een online studieruimte dat in verschillende contexten toe te passen is en een training voor docenten die aan het werk willen in een online studieruimte.

Dit onderzoek is NRO-gefinancierd.

Lopende tekst

Inleiding, onderzoeksdoel en context

In de afstudeerfase bestaat een verhoogd risico op studievertraging en/of uitval. Dit probleem is ook herkenbaar voor de Faculteit Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam [HvA]. Er vinden minder contactmomenten plaats en studenten kunnen hierdoor de binding met de opleiding verliezen. In dit onderzoek staat centraal hoe het deelnemen aan een online afstudeercafé in de afstudeerfase kan bijdragen aan een betere binding met de opleiding. Mogelijkheden voor tijd- en plaatsonafhankelijk leren maakt de combinatie met werk, zorgtaken of een functiebeperking beter mogelijk (Vereniging Hogescholen, 2019). In dit onderzoek worden studenten begeleid in 24/7 bereikbare online afstudeercafés, waar meetings plaatsvinden in kleine groepen. Het doel is te komen tot succesfactoren van online leer-ontmoetingsruimtes (de afstudeercafé's).

Theoretisch kader

Studenten hebben behoefte aan onderwijs waarbij ze zelf bepalen waar, wanneer en in welk tempo zij studeren. Door technologische vooruitgang ontstaan mogelijkheden voor het faciliteren en ondersteunen van online interactie tussen studenten en hun peers, en tussen studenten en docenten. Deelname aan een online leer-ontmoetingsruimte kan betrokkenheid bevorderen door ontmoetingen met medestudenten en docenten. Het is een plek waarin studenten zich gewaardeerd voelen en het kan de sleutel zijn tot contact (Salmon, 2013; Kebritchi et al., 2017; Gan & Hattie, 2016). Het vraagt van de docent dat deze een veilige 'online community' realiseert, een actieve rol heeft als begeleider van online discussies, en snel en adequaat feedback geeft (Kebritchi et al., 2017). Het vijfstadia-model van Salmon (2013) dient als inspiratie voor het aangevraagde project. Het model is oorspronkelijk bedoeld voor afstandsleren, maar wordt al vele jaren gebruikt voor blended/hybride leeromgevingen. Alle stappen van studenten in de online leer-ontmoetingsruimte kunnen op basis van dit model gestructureerd en begeleid worden. Achtereenvolgens betreffen de stadia: toegankelijkheid en motivatie, socialisatie, informatie-uitwisseling, kennisconstructie en reflecteren op hun leerproces.

Onderzoeksvraag

Aan welke kenmerken moet een online 'leer-ontmoetingsruimte' voldoen om binding met de opleiding te bevorderen én om tegemoet te komen aan de behoeftes van studenten in de afstudeerfase en docenten pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam?

Methode van onderzoek In dit actieonderzoek wordt met ongeveer 150 reguliere pedagogiekstudenten en ongeveer 40 langstudeerders van de master en bachelor pedagogiek van de HvA gekeken hoe online de binding met de opleiding bevorderd kan worden en welke behoeftes studenten hebben met betrekking tot tijd, plaats, vorm, en begeleiding/coaching van het onderwijs. Ook wordt onderzocht wat docenten nodig hebben om als moderator in een online leer-ontmoetingsruimte studenten te begeleiden. De dataverzameling bestaat uit individuele- en groepsinterviews, chats en vragenlijsten bij studenten en docenten.

Resultaten

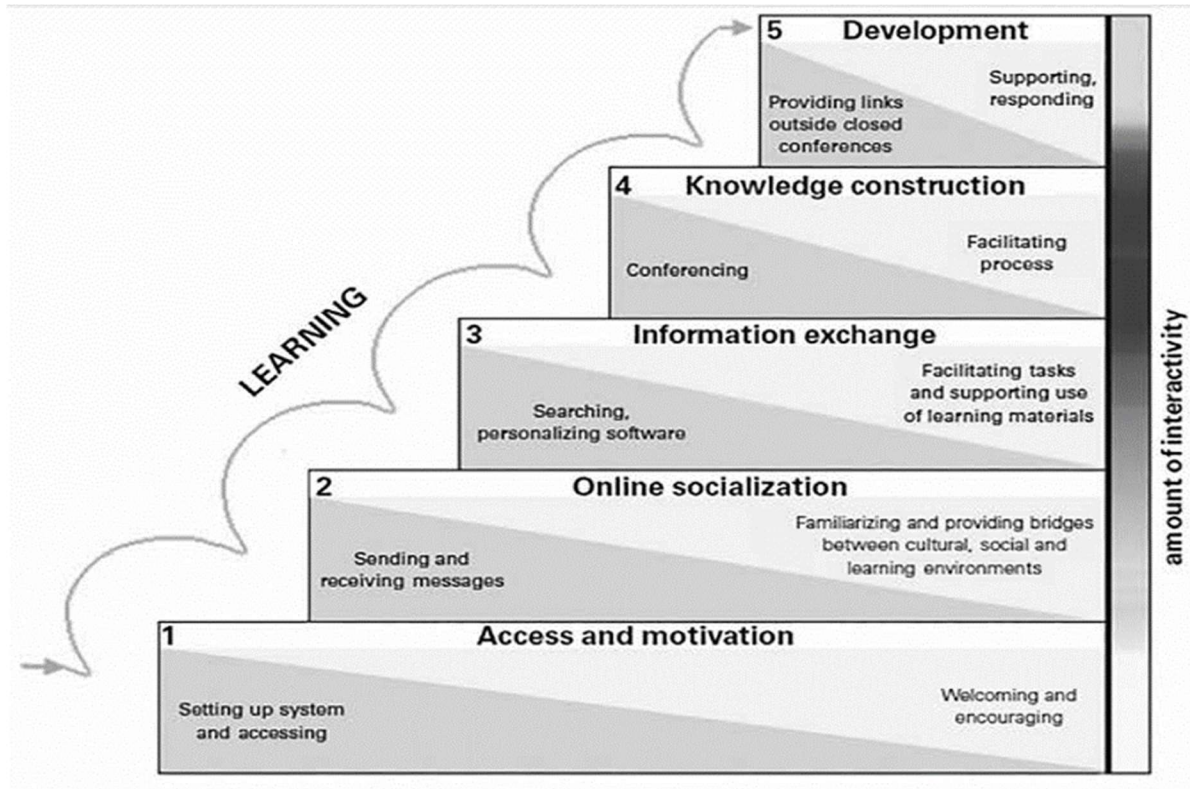
De voorlopige resultaten wijzen erop dat het grootste deel van de studenten de mogelijkheid van de online afstudeercafé's toejuichen. Zij geven aan dat ook online vriendschappen kunnen ontstaan en kennis gedeeld kan worden en dat de wetenschap dat je op elk moment kunt aanhaken in de chat hen zekerheid geeft. Docenten geven aan dat de omschakeling naar online docent niet altijd makkelijk is maar hen wel motiveert. De gegevens worden nog geanalyseerd.

Kans op Balans

Het aanbieden van online afstudeer- of studiercafés komt tegemoet aan behoeftes van verschillende studenten en bevordert gelijke kansen. In het online afstudeercafé kunnen studenten met allerlei problematiek, een functie- of mobiliteitsbeperking, een gezin of drukke baan, gewoon aanschuiven bij de meeting en 24/7 medestudenten en docenten ontmoeten. Online kunnen zij contacten leggen, ervaringen delen en informatie uitwisselen. Zij worden hierbij in staat gesteld de meest optimale mix voor zichzelf te vinden met betrekking tussen de balans online/fysiek onderwijs en begeleiding. Het online afstudeercafé bevordert inclusief en flexibel onderwijs.

Referenties

Gan, M.J., & Hattie, J. (2016). Prompting secondary students' use of criteria, feedback specificity and feedback levels during an investigative task. *Instructional science*, 42(6). DOI:10.1007/s11251-014-9319-4.

Salmon, 2013